

Waterschap Zuiderzeeland

jaarslagbrief 2024

Als toonaangevend publiek bedrijf zijn wij samen met onze gemeenten, waterschappen en inwoners dagelijks actief om de broeikasgas-uitstoot te verlagen door de energiehuishouding te verduurzamen, afval te verminderen en grondstoffen te hergebruiken. Wij zien het als onze taak om u en onze andere gemeenten en waterschappen daarin verder te helpen met onder meer uitvoering, advies, onderzoek, ontwikkeling, communicatie met inwoners en samenwerking met andere relevante partijen. HVC is immers van u en zo werken we samen aan een duurzame toekomst.

HVC laat u graag zien wat wij bijdragen aan de doelstellingen op het gebied van klimaat en circulariteit.

We hebben óók in 2024 samen weer stappen gezet die wij in het HVC jaarslag 2024 uitgebreid toelichten.

In deze brief vindt u de concrete resultaten en vorderingen van het afgelopen jaar die specifiek van toepassing zijn op uw waterschap.

Kerncijfers van het Zuiderzeeland

Kerncijfers	2024	2023
Aan uw waterschap toebedeelde duurzame energieproductie (in GWh)	9,5	11,0
Ter indicatie omgerekend naar aantal huishoudens met gemiddeld elektriciteitsverbruik (huishoudens equivalent)	3.800	4.100
Geleverde hoeveelheid zuiveringsslib (kton)	41	39
Aan GR Slibverwerking uitbetaalde garantstellingsprovisie	459.111	347.134

wat we doen.

HVC zet in op:

- Het verwerken en verbranden van zuiveringsslib voor aandeelhoudende waterschappen, waarbij energie en herbruikbare grondstoffen worden teruggewonnen;
- het ondersteunen van de gemeenten en waterschappen in het realiseren van duurzame energiedoelstellingen, via zonne- en windenergie, lokale warmte en geothermie;
- het afnemen en leveren van elektriciteit en gas aan gemeenten en waterschappen;
- het ontwikkelen van, het investeren in en het exploiteren van lokale warmtenetten, waarmee gemeenten worden geholpen bij het realiseren van hun 'Van Gas Los'-ambities;
- het minimaliseren van de hoeveelheid (rest)afval en het maximaliseren van het recyclingpercentage, door preventie en optimale afvalscheiding;
- het maximaal omzetten in elektriciteit, groen gas of warmte van het door aandeelhouders aangeleverde GFT (groente-, fruit- en tuinafval), houtafval en/of niet-herbruikbare restafval.

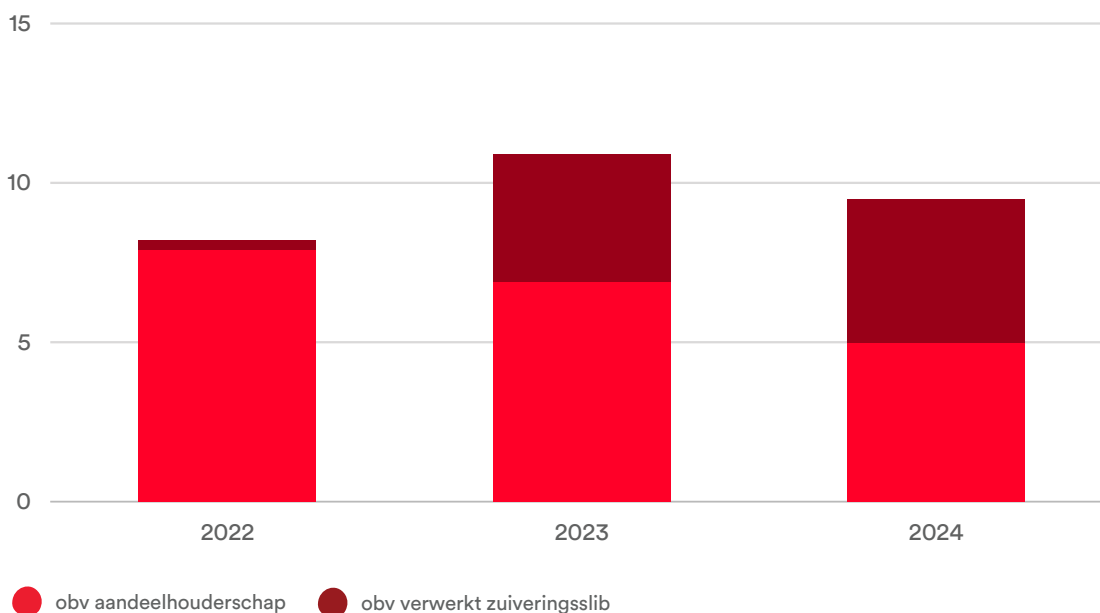
duurzame energie.

Duurzame energieproductie

De door HVC geproduceerde duurzame energie op basis van de door waterschappen aangeleverde zuiveringsslib én uw aandeelhouderschap bedraagt, omgerekend naar elektriciteit 9 GWh. Deze hoeveelheid komt overeen met het gemiddelde elektriciteitsverbruik van 3.800 huishoudens. De totale hoeveelheid geleverde duurzame energie in 2024 is lager dan in 2023. Dit komt met name door het aandeel elektriciteit uit wind op zee. Dit heeft enerzijds te maken met een kabelbreuk van het park en anderzijds met een daling van de afgenomen duurzaamheidscertificaten.

In onderstaande figuur kunt u zien welk deel van de duurzame energieproductie komt uit het door uw waterschap aangeleverde zuiveringsslib én wordt toegerekend aan uw waterschap op basis van uw aandeelhouderschap in HVC.

Duurzame energieproductie (in GWh), naar rato van:

Duurzame energielevering aan aandeelhouders

HVC levert duurzame energie aan 45 van onze 60 aandeelhoudende gemeenten en waterschappen. Aandeelhouders met zonnepanelen op hun pand(en) kunnen tevens elektriciteit terug leveren.

Uw waterschap maakte in 2024 geen gebruik van deze diensten van HVC.

Netcongestie oplossingen

Eén van de initiatieven van HVC om om te gaan met de netcongestie is het ontwikkelen van een 'virtuele energiecentrale'. Hiermee koppelen we verschillende duurzame bronnen, zoals zonneparken, windturbines, batterijen, laadpalen en afvalenergiecentrales, aan een centraal systeem. Vanuit dit systeem bepalen we dan automatisch wanneer en waar elektriciteit moet worden geproduceerd of juist afgenomen.

HVC is in gesprek met netbeheerders, gemeenten en waterschappen om goede afspraken over netcongestie te maken. Een mooi voorbeeld hiervan is het product Slim Malen met onze aandeelhoudende waterschappen. HVC heeft hiervoor een duurzaamheidssignaal ontwikkeld. Dit systeem kan 1 tot 3 dagen in de toekomst voorspellen wanneer de energiemix duurzaam is. We laten onze waterschappen weten op welke momenten er veel duurzame elektriciteit beschikbaar is zodat ze op die momenten hun pompen en gemalen inschakelen. Zo benutten we groene stroom optimaal en is het kosten efficiënter.

afval en hergebruik.

Ontwikkelingen slibketen

Verwerken zuiveringsslib

HVC verwerkt het door de waterschappen aangeleverde zuiveringsslib in de SVI in Dordrecht en deels bij externe verwerkers. In 2024 verwerkte HVC voor uw waterschap ongeveer 41 kton aan zuiveringsslib.

Technieken voor het zuiveren van afvalwater en het voorbehandelen van zuiveringsslib zijn volop in ontwikkeling. Deze ontwikkelingen zijn van invloed op het uiteindelijke aanbod van slib voor de verwerking bij HVC.

Naast de verwerking van slib levert HVC op een aantal thema's meerwaarde voor de waterschappen, onder meer door fosfaat terug te winnen uit vliegas, door zon- en windprojecten te realiseren op de terreinen van rioolwaterzuiveringsinstallaties, het ontwikkelen van terugwinnen van warmte uit afvalwater en het bijdragen aan de vermindering van netcongestie.

Fosfaatterugwinning

HVC doet onderzoek naar fosfaat terugwinning uit de assen die overblijven na verbranding van zuiveringsslib in de slibverbrandingsinstallatie. Deze as bestaat voor meer dan 27 procent uit het schaarse fosfaat. Fosfaat is een belangrijke grondstof voor de industrie en de landbouw. De pilot die is uitgevoerd met het technologiebedrijf TTTBS in 2023 samen met de STOWA en vervolgonderzoek in het tweede deel in 2024 heeft laten zien dat de technologie geschikt is voor een vervolgstap in 2025.

HVC heeft in 2024 circa 1.600 ton fosfaatrijke as geleverd aan een kunstmestbedrijf dat hiervan nieuwe fosfaatmestproducten (Puraloop) produceert. In samenwerking met onder andere de Wageningen Universiteit zijn landbouwkundige proeven uitgevoerd. Dit nieuwe circulaire fosfaatproduct is inmiddels gecertificeerd en als kunstmest op de Europese markt verkrijgbaar.

Realisatie slibdrooginstallatie

In Alkmaar is de bouw van een slibdroger die gebruik maakt van de restwarmte van de naastgelegen afvalenergiecentrale in volle gang. In 2024 is het procesgebouw zo goed als opgeleverd waarna de drogeronderdelen geplaatst konden worden. Eind 2025 zal de droger gereed zijn en een capaciteit hebben van 232 kton slib/jaar. Het eindproduct, slibgranulaat, zal als brandstof in de bio-energiecentrale worden benut en worden afgezet bij andere bio-energiecentrales en/of cementcentrales.

Financiën

Het positieve nettoresultaat van HVC over 2024 bedroeg € 24,4 miljoen. De ontwikkeling van de financiële weerbaarheid is in lijn met de in 2024 vastgestelde financiële strategie, die als uitgangspunt neemt dat deze in meerjarenperspectief gelijk blijft of verbetert. De financiële weerbaarheid wordt van jaar tot jaar gemonitord aan de hand van ratio's waarover in het jaarverslag wordt gerapporteerd.

De stand van de gegarandeerde leningen eind 2024 is ten opzichte van eind 2023 licht gestegen. De hoogte van de garantstelling per aandeel past binnen de daarvoor geldende uitgangspunten. Deze garantstelling levert de aandeelhouders jaarlijks een garantstellingsprovisie op van 1% van het totaal aan door deze aandeelhouders gegarandeerde leningen.

Voor de (deelnemers van) de Gemeenschappelijke Regeling Slibverwerking 2009 met 683 aandelen betekende dit in 2024 een bedrag van €459.111. Dit bedrag wordt naar rato aan de deelnemers van de GR Slibverwerking uitgekeerd.

Werkgelegenheid

HVC behoort met een omzet van € 570 miljoen over 2024 en ruim 1.400 werknemers tot de categorie regionaal relevante bedrijven. Met ca. 945 medewerkers in de provincie Noord Holland, 440 medewerkers in Zuid Holland en ruim 40 medewerkers in Flevoland draagt HVC bij aan de economie van de regio.

HVC streeft naar een medewerkersbestand dat een afspiegeling vormt van de samenleving. Via ons SROI-beleid ondersteunen we mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt door hen te begeleiden naar werk binnen HVC, haar deelnemingen, of via leveranciers. Deze inspanningen dragen bij aan een duurzame arbeidsmarkt.

Een deel van de werkzaamheden bij HVC wordt ingevuld door werknemers vanuit de Participatiewet. In totaal heeft HVC in 2024 22 mensen uit de Participatiewet een werkplek geboden. Ook zijn er 47 mensen van 50 jaar en ouder in dienst getreden en heeft HVC 18 stagiaires inclusief leerlingen BBL-opleidingen een stageplaats/werkplek geboden.

Communicatie en educatie

HVC hecht aan het open en transparant communiceren over activiteiten en milieuprestaties. Wij ondersteunen deelnemende gemeenten en inwoners met publiekscampagnes en reguliere communicatie over afvalpreventie en -scheiding én over energieconsumptie en -besparing. Communicatie met inwoners doen we persoonlijk via afval- en energiecoaches, schriftelijk via brieven en regionale kranten en online via de website, social media en de HVC-app.

Op plekken waar we actief zijn met bijvoorbeeld de aanleg van een warmtenet, zonnepark of de ontwikkeling van een aardwarmtebron, betrekken we de omgeving vanaf het begin zo goed mogelijk bij het project, o.a. door bewonersbijeenkomsten en keukentafelgesprekken. In 2024 zijn we verdergegaan met het optimaliseren en richten van de online-communicatie, onze social media-kanalen en de app.

Educatie en bewustwording

Onze educatie is gericht op leerlingen van basisscholen in het werkgebied van HVC. Met ons educatiepakket 'De Groene Bende', bedoeld voor groep 7 en 8, benadrukken we het belang van afval voorkomen en scheiden, recycling en het gebruik van duurzame energie. Het pakket bestaat uit een magazine en een excursie naar de afvalenergiecentrale in Alkmaar of Dordrecht. Ook omwonenden en andere geïnteresseerden zijn welkom voor een bezoek aan de afvalenergiecentrales en andere installaties van HVC.

In 2024 hebben we 4.450 bezoekers ontvangen bij de expeditie Schone Wereld in Alkmaar. Hier nemen we bezoekers, veelal leerlingen van basisscholen, met een interactieve tour door de afvalenergiecentrale mee in een verhaal over klimaatverandering, duurzaamheid, ons consumptiegedrag en stimuleren we hen om zelf ook een steentje bij te dragen aan een schone wereld. In de afvalenergiecentrale in Dordrecht waren in 2024 geen rondleidingen in verband met veiligheid/gevaar als gevolg van ontploffingen van lachgascilinders in de verbrandingsoven.

Kennisdeling

Specifiek voor de waterschappen zijn in 2024 een aantal bezoeken en kennissessies georganiseerd. Zo is er in april, samen met een kunstmestbedrijf, een online sessie georganiseerd over fosfaatterugwinning in de slibketen. In het najaar is er een online kennissessie samen met Aquaminerals gehouden over CO₂-afvang en vermarkting. In samenwerking met het Koninklijk Nederlands Waternetwerk is een tweeluik slibsessie georganiseerd, bestaande uit een rondleiding naar de slibverwerkingsinstallatie in Dordrecht en een bezoek aan een Duits waterschap en slibverwerker.

Daarnaast zijn er diverse rondleidingen georganiseerd over het bouwterrein van de slibdroger in wording. In een latere fase zal de slibdroger ook deel gaan uitmaken van de standaard rondleidingen in Alkmaar. In 2024 is HVC gestart met een periodieke nieuwsbrief voor de aandeelhoudende waterschappen voor de voortgang van de bouw van de slibdroger.